СВОБОДА
LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА".

Рокъ IV. | Шамокінъ, Па. Четвергъ 7-го Мая 1896. | Число 19.

Календарь.

Май.		
7	Ч.	Марка еванг.
8	П.	Василія муч.
9	С.	Симеона ср. др. Господ.
10	Н.	6. СЛѢПОРОЖД. Ясона.
11	П.	9 муч. въ Казицѣ
12	В.	Якова апост.
13	С.	Еремія пророка

Змѣстъ.

Вôдъ Редакціи.

До нашихъ читателѣвъ и аґентôвъ.

Нѣхто, хто хочь трохи безпристрастно хоче судити не заперечить, що „Свобода" послѣдными часами значно полѣпшилась. Збольшеный форматъ, статѣ дотыкаючі не тôлько нашихъ справъ домашнихъ, але також справы старокраевѣ и загально американьскі; оповѣданя и образки будь нѣгде ще не друкованѣ, будь передруки нашихъ найлѣпшихъ авторôвъ — отъ то все, що надало слабонькôй ще до недавна газетцѣ нашой досыть приличный видъ.

Но не досыть на томъ. Бо якъ нѣчо не стоить на свѣтѣ, але все поступае, все пре до лѣпшого, такъ и „Свобода" буде и мусить все дальше крѣпнути и розвиватись, если тôлько тѣ вôдъ котрыхъ се найбôльше зависить — читателѣ нашѣ станутъ и дальше якъ до теперь интересувати ся нею, а и новыхъ зъеднувати предплатникôвъ. Больше предплатникôвъ, то и гроша больше, а чимъ больше гроша, тымъ лѣпшою и таншою може бути газета.

Велику сію правду, котрои доказомъ може бути хочь бы тое, що мы не встанѣ навѣть чистого паперу, по тôй цѣнѣ выдавати, по якôй выдають американьцѣ газеты повиннѣ все мати читателѣ нашѣ на гадцѣ, а тымъ самымъ и залеглости свои засылати чимъ скорше.

Рôвножъ и аґенты нашѣ повиннѣ о тôмъ добре памятати и збирати залеглости хочь-бы и малыми сумами 25—50 цт. и засылати на адресу „Свободы". Бо чоловѣкови нашому хочь бы и найлѣпшому дати $2 або $1 вôдъ разу — се за богато — а 50 цт. або и 25 цт. „шмарить" хочь коли, бо кводеръ не грошѣ... На такѣ сумы, хочь бы и найменьшѣ повиненъ нашъ аґентъ выставляти сторонамъ квиты (по тутешному риситы, receipt), а зôбравши зъ малыхъ сумокъ бôльшу, принаймѣй $1 або $2 засылати на коштъ „Свободы" до еѣ администраціи, котра квитувалабъ знову осôбно черезъ друковане въ „Свободѣ" вôдобране тыхъ сумокъ.

Кромѣ того просимо аґентôвъ нашихъ провадити докладну евиденцію предплатникôвъ и бізнесѣстôвъ, котрѣ мають свои оголошеня въ „Свободѣ", а то зъ слѣдуючими рубриками:

1) Число порядкове (для того, щобы знати сколько есть предплатникôвъ въ даномъ мѣсяци). 2) Имя и прозвище. 3) Мѣсце пробуваня (кожду змѣну занотувати). 4) Часъ вôдъ котрого начавъ хто пренумерувати, взглядно помѣстивъ оголошене. 5) Коли и сколько заплативъ. 6) Увага. Въ тôй послѣдной рубрицѣ треба всегда зазначити, чи хто есть членомъ „Союза" або нѣ, а дальше такѣ рѣчи на пр. выѣхавъ до краю, переставъ пренумерувати и т. д.

Розумѣе ся, що всьо писане въ тыхъ шѣстьохъ рубрикахъ повинно бути докладно знане администраціи, для того о кождôй змѣнѣ треба ей чимъ скорше донести, щобы она могла бути въ администраціи зазначена, бо тогды тôлько може пôйти все гладко и скоро.

А що така гладкость въ манипуляціи и скорость корыстна для обохъ сторôнъ, а безъ солидныхъ аґентôвъ, котрыхъ до теперь всего 8, зъ взгляду на специяльнѣ американьскѣ вôдносины, майже не можлива, тому вôдзываемо ся ще разъ до нашихъ хлопцѣвъ, щобы зголошували ся о аґентуру, пôдъ звѣсными условіями, при чѣмъ зазначуемо, що больше якъ оденъ аґентъ на тôмъ самôмъ плейзѣ бути не може.— Найлѣпше булобъ, щобы читателѣ „Свободы" зъ одного плейзу сами собѣ такого аґента обрали и имя его редакціи до вѣдомости подали.

До теперь суть слѣдуючѣ нашѣ аґенты:

Асафатъ Дзьобко, Shamokin, Pa.
Костъ Кобинъ, Olyphant, Pa.
Вікторъ Гладикъ, Mayfield, Pa.
Стефанъ Шиманьскій, Mt. Carmel, Pa.
Іванъ Прегонъ, Yonkers, N. Y.
Игнатій Горбаль, Derby, Conn.
Іосифъ Коваль, Shenandoah, Pa.
Дмитро Ванько, Anscnia, Conn.

Вôдъ Выдѣлу тов. „Союзъ".

Выдѣлъ нашого тов. „Союзъ" на засѣданю дня 19. цвѣтня с. р. порѣшивъ назначити день на сегорôчну головну **III. Конвенцію 2. юнія с. р.**

Понеже 30. мая выпадае въ Суботу, а въ той день трудно-бы було нашимъ священникамъ взяти участь въ нарадахъ — порѣшивъ Выдѣлъ назначити день 2. юнія на III. головну Конвенцію нашого тов. „Союзъ", котра сего року вôдбуде ся въ

MT. CARMEL, PA.

Братя!

Закимъ подамо програму святкованя того великого свята народного, закимъ подамо точки, надъ котрыми намъ конечно зрѣло прозадуматись, вôдзываемось до Васъ, щобъ вы схотѣли взяти якъ найбôльше численну участь въ нарадахъ, котрѣ вôдбудуть ся дня 2. юнія с. р. въ Mt. Carmel, Pa.

Нѣмъ однакъ приступимо мы до тыхъ важныхъ нарадъ, просимо нашихъ Братôвъ, щобъ вже теперь надсылали до секретаря свои уваги, рады, критыки, щобъ мы могли добре розглянути ся въ нашихъ справахъ и зобраня уваги въ цѣлости предложити пôдъ розвагу всѣмъ членамъ, присутнымъ на головнôй Конвенціи 2. юнія въ Mt. Carmel, Pa. Громада великій чоловѣкъ! Що голова, то розумъ! Зберѣмъ всѣ свои уваги въ одну цѣлôсть, застановѣмъ ся добре, розмѣркуймо, а поставимо наше молоде товариство на крѣпкѣ пôдвалины, котрыхъ нѣяка вража сила не въ силѣ буде розрушити. До дѣла Братя, до дѣла, а побѣда наша!

Иванъ Глова
предсѣдатель.

Несторъ Дмитрôвъ
секретарь.

Шамокінъ 7. мая.

Выбôръ президента Спол. Державъ вôдбуде ся сего року въ вересни. Вже заздалегôдь, бо черезъ колька мѣсяцѣвъ переповненѣ газеты американьскѣ статіями, хто займе почесне мѣсце по Клевляндѣ, хто замешкае въ бѣломъ, историчномъ домѣ въ Вашингтонѣ? Разъ коло разу вôдбувають ся мітинґи по великихъ и малыхъ мѣстахъ, радять, сварять ся, борять ся партіи и ворожать напередъ, хто засяде на крѣслѣ президента такои великои и могучои державы, якъ суть Сполуч. Станы.

Понеже вже велика часть нашихъ Русинôвъ прозрѣла и стали горожанами американьскими, а въ декотрыхъ мѣсцевостяхъ, де населене переважно руске, якъ въ Майфѣлдъ, могли-бы Русины при надходячихъ выборахъ навѣть вôдограти вызначну ролю, хочемо мы нынѣ застановитись, якъ намъ выпадае заховатись при выборахъ?

Передовсѣмъ треба намъ знати, якѣ суть у насъ партіи и котрѣ найсильнѣйшѣ, що мають рѣшучій вплывъ на выборы? Найголовнѣйшѣ партіи у насъ суть: републиканы, демократы, популисты и соціялисты. Рѣшучій вплывъ на выборы мають двѣ партіи: републиканы и демократы и для того они суть найголовнѣйшими и найсильнѣйшими партіями. До теперь и еще довгѣ лѣта здае ся будуть они зъ помѣжь себе выбирати и президента и найголовнѣйшѣ уряды въ державѣ. Теперѣшный президентъ выйшовъ голосами демократôвъ. Трета партія популисты, (народники) то вôдламокъ обохъ головныхъ партій, а четверта партія, партія робôтнича, що доперва починае ся розвивати и взмôцняти — се соціялисты. Републиканы и демократы въ головныхъ засадахъ не рôжнять ся мѣжь собою. Суть то великѣ паны, бізнесісты, котрѣ наживають гроша, а нахапавши долярôвъ повну кишеню уганяють за почестями. Гроша того наживають они коштомъ бѣдныхъ робôтникôвъ, а якъ достануть ся на высокій урядъ голосами тыхъ самыхъ робôтникôвъ, котрыхъ обрабували то ухваляють для себе еще и другѣ права, котрыми лекше приходить ся емъ шкôру зъ бѣдного робôтника дерти. Одже за тыхъ панôвъ нема чого роспивати ся. Популисты, вôдламки обохъ партій, спекулянты може еще бôльшѣ, якъ републиканы и демократы. Еще одинокою партією, за котрою Русины могли-бы пôйти, то партія робôтнича, партія соціялистична, але якъ сказали мы вже та партія еще нынѣ въ Америцѣ слабонька и не мае вплыву на ходъ державныхъ справъ. Въ якійжежь способъ Русинамъ заховатись при выборахъ президента? Чи може зовсѣмъ не голосувати? Борони Боже! Голосувати конечно треба. Але закимъ голосовати? Понеже насъ въ Америцѣ еще мале число обывателѣвъ, то значить такихъ, котрѣ мають право голосованя, для-того мусимо мы держати ся політики опуртуністичнои (выгôднои). То не значить такои політики, яку веде п. Барвѣнскій въ Галичинѣ, зовсѣмъ нѣ! Помѣжь нашимъ житемъ політичнымъ въ Америцѣ, а житемъ політичнымъ нашихъ Братôвъ въ Галичинѣ велика рôжниця. Намъ треба буде заховатись при будучихъ выборахъ президента такъ розумно заховатись, щобъ и не стратили свого достоиньства вôльныхъ горожанъ на вôльнôй земли, не сплямити свого руского имени, бодай ту въ Америцѣ, але таки, щобъ за свои голосы для народу руского щось скористати. Передовсѣмъ треба намъ получити ся въ політичнѣ клюбы, держати мітинґи и добре розглядати ся и розважити закимъ солідарно голосовати. Якъ треба голосовати и закимъ буде найлѣпше, мы пôзнѣйше про те поговоримо.

УВАГИ ПЕРЕДЪ КОНВЕНЦІЄЮ „СОЮЗА".

Понеже вже не разъ и не два вôдзывалась „Свобода", щобы члены „Союза" надсылали свои уваги могучѣ бути помôчными при змѣнѣ статута тому и я взявъ статутъ въ руки и начавъ его перелистовувати.

Перше, що впало менѣ въ око була „декларація". По що и на що она тамъ въ статутѣ я не знаю. Хто и коли мае еѣ выповнити се також не звѣстно, бо статутъ не каже про се анѣ слова. Кромѣ сего декларація ся зовсѣмъ не повна. Въ нѣй нема подано вѣку жѣнки (рѣчь зô взгляду на § 7. немалои ваги), анѣ вымѣненыхъ осôбъ, котрѣ мають стати спадкоемцями посмертного. Вмѣсто декляраціи такои, думаю лѣп-

(Продовжене на другôй сторонѣ.)

ЗЪ КРАИНЫ СЛЕЗЪ И ГОРЯ.

Другій образокъ.

РЕКРУТЪ.

НАПИСАВЪ

Д-ръ Андрѣй Чайковскій

(Дальше).

Андрій найскорше зъ всѣхъ отямивъ ся. Служба войскова не до смерти. Три роки выслужу тай верну. Гандзя присягла менѣ, що остане менѣ вѣрною. Нехай бы таки тутъ зъ мамою сидѣла та старусѣ легче буде сирôтство. Поговорю зъ нею объ тôмъ.

Не говоривъ о тôмъ ничого зъ мамою и таки того вечера пôшовъ до Гандзиного вуйка. И зъ Гандзею не говоривъ о тôмъ, поки вуйко на те не пристане, щобъ вôдтакъ не нарѣкали що имъ дѣвку зъ хаты вôдмовляе, а они еи вôдъ малои дитины выховали. — Вуйко выслухавъ Андруся уважно тай каже:

— Якъ схоче най йде. Она вже больше до тебе належить чимъ до насъ. Якъ оно схоче...

Згодилась и вуйна. Они були бѣднѣ люди, а дѣтей було четверо своихъ. И такъ не вѣкувати Гандзѣ у нихъ. Теперь доперва заговоривъ Андрусь зъ Гандзею:

— Гандзю серце мое. Въ осени я йду, якъ знаешь, до войска. Мои мамуня теперь такѣ слабѣ стали, що ажъ менѣ страшно ихъ лишати самыхъ, а мôй братъ, то собѣ радъ. Чи не прійшла-бы ты зъ моею мамунею жити? Знаешь Гандзю, що зробилабысь менѣ тымъ велику ласку, ябы тобѣ сего повѣкъ не забувъ...

— Рада-бы я тобѣ зъ щирои души тое зробити, та якъ менѣ вуйкôвъ покидати: онижь менѣ батькомъ ненькою були коли я дитиною осиротѣла...

— Вуйки пристають на тое, я вже зъ ними объ тôмъ говоривъ, теперь лише вôдъ твого слова се залежить.

— Я дуже зъ того рада. Пôйду. Твоей старôй мамѣ рôдною дочкою буду.

Андрусь вернувъ до дому, та ажь на серцю повеселѣшало. Въ такôмъ тяжкôмъ горю найменчій промѣнь сонця, то вже погода.

— Матусенько, не горюйте, не сумуйте головою стѣны не розôбете. Якъ я пôйду, сюды прійде Гандзя жити, та двомъ вамъ легче буде...

Марина зрадѣла. Знала, що Гандзя добра дѣвчина любить ей и буде еи щиро заходити...

Вôдъ теперь Андрусь ставъ горячково коло господарства заходити ся. Вôнъ числивъ на тое, що его тутъ довгій часъ не буде, отже треба не одну рѣчь зладити, бо вôдтакъ мама стара не дасть собѣ рады. Працювавъ якъ вôлъ. Понаправлявъ дахъ, полѣпивъ стѣны въ стайнѣ, огородивъ на ново обôсте.

Надôйшла хвиля розлуки. Другѣ рекруты вже нѣ до якои роботы не хочуть брати ся, водять музику по селу, пьють, гуляють, выспѣвують, нѣбыто топлять горе въ спѣвѣ та горѣвцѣ. Андрусь анѣ не гляне въ тую сторону. Одну роботу кôньчить, а до другои береть ся.

Вже коли вôйтъ прійшовъ кликати Андруся ѣхати до мѣста, вôнъ ще тогдѣ мотику острививъ. Такій бувъ запопадливый...

Зобрались новобранцѣ на майданѣ передъ корчмою. Позъѣздили ся форшпаны. Конѣ хрупають сѣно зъ баламутôвъ, та своеи черги ждуть. Новобранцѣ горѣвку ставлять тарцями, людей частують на прощане. Тутъ зôбрала ся цѣла громада. Кожде мае кого працати, хочбы лише знакомого. Матери заводять якъ по умерци, дѣвчата слезы утирають за братами, та може не одна еще за кимъ, хто близшій серцю чимъ братъ рôдненькій... Въ цѣлôмъ селѣ гвалтъ, зойкъ и плачь...

Прійшовъ вôйтъ:

— Хлопцѣ, пора въ дорогу!

Ще бôльшій плачь. Марина трясучими руками обнимае свого Андруся за шию та цѣлуе въ голову въ чоло въ очи...

— Мои кучерики черненькѣ, не я васъ буду мыти та розчѣсувати, гострѣ ножицѣ васъ обôтнуть, ой моя дитино дорогенька, хто жь мене безъ тебе заходити въ старости буде...

— Годѣ мамо, каже Андрусь и цѣлуе еи по рукахъ.

— Яжь не на смерть йду, тай есть насъ больше... такихъ. Пождѣть трохи, а верну ся, або то въ войску псы служать?

— Працій моя дѣвчино, каже до Гандзѣ. Остань ся для мене вѣрною, якъ ты обѣцяла доглядай мои неньки, а я тобѣ того до смерти не забуду...

Вôйтъ закликавъ опять:

— Въ дорогу часъ!

Рушили форшпаны. Послѣдне працане.

Андрусь поцѣлувавъ стару маму у послѣдне, поцѣлувавъ и Гандзю при людяхъ. Въ очахъ станули ему слезы. Вôнъ скоро утеръ ихъ рукавомъ закусивъ губы и скочивъ мѣжь другихъ рекрутôвъ. Ростомъ вôнъ всѣхъ перейшовъ. Народъ рушивъ за ними. Посѣдали на возы. Еще разъ закричали: Бувайте здоровѣ!

Та скрились въ улицю за вербы. Въ селѣ еще бôльшій крикъ и плачь, а на возахъ залунала рекрутска пѣснь:

Чому ты мя моя мати рано не збудила гей! гей!
Коли моя компанія зъ мѣста выходила гей! гей!

Вертають люди до хаты. Йде и Марина, та ноги пôдъ нею дрожать. Гандзя еи веде та пôддержуе зъ цѣлои силы.

Прійшли въ хату. Якъ тутъ пусто, якъ страшно, начебъ йно що дорогу людину похоронили... А всьо куды нѣ окомъ глянешь Андруся нагадуе... не одна тутъ рѣчь выйшла зъ пôдъ его умѣлыхъ рукъ. Посѣдали обѣ на лавѣ тай думають. Вже и слезы высохли. Бѣдному то и слезъ мало и тыхъ нестае. Нема чимъ горя зъ серця вылляти и оно засыхае и огнемъ пече...

Сидѣли такъ до вечера. И про ѣду забули. А далѣ Марина придержуючись то скринѣ то занѣчка вдрапалась на постѣль и прикрыла ся старымъ кожухомъ. Гандзя посидѣла еще хвильку, а далѣ замкнула хату, помолилась тай лягла на лавѣ спати. Але чи спить ся имъ? Мати йно хлипае, и Гандзѣ сонъ не береть ся. Далѣ чуе Гандзя якъ стара Марина крôзь сонъ стогне и Андруся кличе.

— Мамо, прокиньтесь, Богъ зъ вами!

— Га, га, каже Марина. Господоньку святый въ имя Отця и Сына и святаго Духа... Ось добре що ты мене домю збудила. Менѣ таке страшне снило ся, що подумати лячно. Господи перемѣни! Менѣ снило ся, якъ мого Андруся стрѣляли на майданѣ... Бѣдный мôй сыночку, що зъ тобою теперь робить ся?

SVOBODA
(LIBERTY.)
Weekly Paper

The only Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken.

Published at 144, South Franklin st; Shamokin, Pa. of each week by the Svoboda Publishing Co.

All comunications should be addressed to:
„Svoboda“ Printing Office
144 S. Franklin, st,
Shamokin, Pa.

Предплата рôчна 2.00
До старого краю........ 3.00

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высылати пôдъ адресу:
To "Svoboda" Printing Office
144 S. Franklin, st.
Shamokin, Pa.

Наша газета выходить що тыждня въ Четверъ.

Entered the post office at Shamokin, Pa. as second class mail matter.

УВАГА.

Хотячѝ приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера.

Mr. Gr. Chylak
Olyphant Pa.

И увѣдомити секретаря пôдъ адресою.

Rev. Nestor Dmytriw
Mt. Carmel, Pa.
P. O. Box. 599.

(Продовжене зô стороны первои)

щебъ було помѣстити на конци формуляръ на прошене, котре мавъ бы выповнити кождый хотячій вступити до „Союза“, пôдписати власноручно и освѣдчити, що чуе себе зовсѣмъ здоровымъ и що все сказане своею совѣстію стверджае. На прошеню тôмъ мусѣлобъ пôдписатись также 2 людей и заявити, що кандидата знають и стверджають всьо написане. Прошене тое повиненъ бы кандидатъ заслати до секретаря и оно переховувалось бы въ актахъ и по 3 мѣсяцяхъ, коли кандидатъ ставъ повнымъ членомъ данѝ зъ него вписувались бы въ грамоту и тая высылалась бы членови и мала значене асекураційнои полисы.

Пôдъ декларацію виджу пôдпись секретаря и печать Союза — но зовсѣмъ таку, якъ приписуе § 2. Декому выдалось бы се може маловажновъ рѣчевъ, но менѣ не такъ, и я думаю, що треба конечно або печать, або другій статутъ змѣнити.

§ 4. говорить, якъ то „Союзъ“ мыслить старатись о добро моральне своихъ членовъ. § той складаесь ажь зъ 8 пунктôвъ, а всѣ они заключають въ собѣ такъ далекосяглѝ мысли и пляны; закрисляють „Союзови“ такъ широке поле до дѣланя, що не только такъ молоде тов. якъ „Союзъ“, але жадне тов. вспомагаюче въ родѣ „Союза“ тому всьому задосыть учинити не може. Та що на те потреба фондôвъ и то великихъ, а въ „Союзѣ“ жадного подѣлу фондôвъ нема, а и вписове и мѣсячне иде на посмертне.

§ 5. говорить о запомогѣ для не здôбныхъ до працѣ и каже. що запомога така може бути выплачена ажь до высоты $400 (не знаю чи теперь найбôльше $500) пôдъ певными условіями, но не каже хто тоту высоту въ певныхъ поодинокихъ разахъ мае означити. (Справа порѣшена на тамтогорôчной конвенціи. Пр. секретаря „Союза“).

Потѣха такого нездôбного до працѣ, що вôнъ може зôстати и дальше почетнымъ членомъ „Союза“ зовсѣмъ непотрѣбна — а лѣпше бы постаратись о тое щобы дôзнатись, где въ якôмъ закладѣ вôнъ мôгъ бы за тѝ грошѣ мати выживлене до смерти и похоронъ — если-бы не хотѣвъ вернути до краю.

О § 6. була вже бесѣда въ попереднôмъ ч. „Свободы“, а § 7. и несправедливый и неясный. Несправедливый, бо каже выплачувати мужови по смерти жѣнки $250, а по смерти мужа $500, значить, що жонатый есть убезпеченый на $750, а самотный тôлько на $500 за тѝ самѝ грошѣ. Неясный знову той § тому, що не каже, скôлько повиненъ дôстати членъ „Союза“ по смерти своеи жѣнки, котра була також дѣйствительнымъ членомъ „Союза“. Чи тôлько $500 чи $750. Я думаю, що $750, бо разъ єму умерла жѣнка, одже вôнъ мае дôстати за се $250, а по друге вôнъ есть спадкоємцемъ посмертного жѣнки, одже бере знову $500, т. є. разомъ $750.

Такъ одже зô взгляду на § 7. а также на те, що до „Союза“ належать майже самѝ жонатѝ видимо, що „Союзъ“ забезпечае своихъ членовъ на выпадокъ смерти не на $500 якъ бы ся здавало, а на **$750!**

Понеже однакъ несправедливостію § 7. много самотныхъ вôдъ „Союза“ ся вôдтягае, а самотныхъ далеко бôльше, смертельность мѣжь ними менша, бо се люде молодѝ и зъ втягненемъ ихъ до „Союза“ булабъ не мала користь, проте не зле булобъ утворити спеціяльно для самотныхъ вôддѣлъ при „Союзѣ“, где они платилибъ половину того що жонатѝ, а и половину посмертного лишь получали. Предложене тое мае свою рацію еще въ тôмъ, що самотнѝ кажуть: „на що менѣ тôлько грошей, я нѣкого не маю, отъ хиба, щобы на похоронъ стало“.

§ 10. говорить о роздѣлюваню пороловного межи членовъ, если бы въ касѣ готовки не було, не каже однакъ въ якѝй способъ мае сь се стати. Чи розписувати листы до кождого, або хочь посткарты, чи оголошувати въ „Свободѣ“. Першій способъ коштуе дорого, другій не все придасть ся, божь нѣгде нема сказаного, щобъ „Свободу“ котра есть органомъ „Союза“, кождый членъ мусѣвъ предплачувати. Отъ и знову камѣнь преткновенія. Тутъ годить ся згадати, що другѝ товариства стараютъ ся о марки въ якѝй способъ не знаю, котрѝ суть далеко таньшѝ вôдъ рядовыхъ, а маючи такѝ марки можуть писати якъ найчастѣйше и порозумѣватись зъ своими членами.

§ 10. каже о запомогахъ въ другихъ непредвидженыхъ выпадкахъ (якихъ?), та що въ нихъ мае рѣшати Совѣтъ — а Совѣтъ се 15 людей, що розкиненѝ по цѣлôй Америцѣ и хтожь буде платилъ кошта ихъ подорожи за-для такои рѣчи. Впрочѣмъ и тѝ непредвидженѝ выпадки, се поняті̂е дуже широке и неясне, а неяснôсть се найбôльша хиба кождого статута и жерело до непорозумѣнь.

А.

ВѢСТИ ИЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

Вѣдень.

(Політика въ Европѣ. — Що чувати зъ вôйною? — Мітинги рускихъ хлопôвъ въ Перемышли, въ Ляцкôмъ коло Добромиля и въ Тернополи. — Нове товариство „Селяньска рада“ у Львовѣ. — Вѣсти зъ Золочѣвщины. господарка тамошнои рады повѣтовои. — Лихва въ Бережаньскôмъ. — Хлопы противъ шляхты и папôвъ. — Организація польскихъ хлопôвъ на Мазурахъ. — Еміграція. организаціи руху еміграційного. — Вѣсти зъ Станислава. — Депутація Русинôвъ до Вѣдня и до Риму).

Англія мае щасте. Чорнѝ Етіопы побѣдили Италіянцѣвъ въ Африцѣ, ну, Англичане поцѣлили однымъ выстрѣломъ двохъ заяцѣвъ. Въ одинъ бôкъ зъобовязали собѣ приязнь ослабленои Италіи, зъ другои стороны они еще гôрше затемнили спôрну квестію панованя надъ Египтомъ.

Турецкій султанъ пôдъюдженый Россіею и Франціею вытяв ся Англичанъ: коли вже разъ заберуть ся зъ Египту? Французскій міністеръ для справъ заграничныхъ Бартельо погрозивъ Англіи, накивавъ ѣй пальцемъ въ чоботѣ. А выйшло зъ того всего таке, що Англія не тôлько спокôйно сидить въ Египтѣ, въ давнôмъ краю Фараонôвъ, але въ додатку иде дальше на полудне въ глубь краю. Хитрѝ Англичане знали, яку хвилю выбрати. Россійскій царь, молодый Николай II-гій днесь мае въ републиканьской Франціи безграничне поважане. Єму теперь не воювати, теперь въ червню помажуть его на „самодержавного царя всѣхъ Руссôвъ“... Одно слово царске втихомирило палкихъ Французôвъ, заграничный міністеръ пошовъ въ отставку, на того Бартельо-та скинули всю вину. Бувшій президентъ міністрôвъ Французскихъ, соціялістъ Буржуа заявивъ, що царь россійскій теперь ще може бôльше якъ иншимъ часомъ любить Французôвъ. Се чародѣйне слово и запевнене царскои любови зробили велике враженє. Палата посольска высказали міністрови Буржуа свое довѣріе: сей заявивъ, що уважае Египетъ суцѣльною частею турецкои державы... тай на разѣ на тôмъ стало.

Супокôй Европы бодай въ найблисшихъ кôлькохъ тыжняхъ запевненый! Але деклярацiями французскими, грозьбою турецкого султана и походомъ Англичанъ въ глубь Египту — ситуація напружена до невыносимости. Мы бачимо по однôй сторонѣ союзъ Нѣмеччины, Австріи, Англіи и Италіи, на другôй сторонѣ проявивъ ся въ французкôй палатѣ устами міністра Буржуа союзъ Россіи та Франціи зъ Туреччиною. Всѣ сказали свое послѣдне слово, лишь Россія еще мовчить. Але нехай коронація царска мине, тогды нехай Англичане лишь крокъ дальше пôдуть, а супокôй европейскій дôставъ въ лобъ. Кервавою була-бы та вôйна, бо захопила-бы цѣлу Европу. — Днесь фактично залежить удержане мира вôдъ Англіи.

Не богато новинокъ зъ Галичины, зъ нашого „старого краю“. Въ послѣднôмъ тыжни люде троха забули на свою що-денну бѣду. Чи богачь въ выбиванôмъ кожусѣ, чи бѣдный въ полатаной свитинѣ, всѣ они радували ся веселымъ днемъ. Певно и по курныхъ хатахъ, на ограбленыхъ обôстяхъ, середъ сего неумовкаемого плачу и скорби засіяло щасте... На столѣ появила ся „Пасха“, рôдня подѣлила ся яйцемъ и всѣ згадали Воскресеніе Исуса Христа, що проповѣдувавъ братню любовь, рôвность всѣхъ людей и благодѣтель христіяньску... По цѣлôй неволенôй и катованôй рускôй земли вôдъ Сяну ажь по Донъ, вôдъ Припети по береги чорного моря залунало зъ грудей 20. міліонôвъ „Христосъ воскресъ“!

Се тревало лише хвильку, по хвили радости проявила ся дѣйстность жизтя. Въ Галичинѣ впали снѣги, люде повезли пасху до церкви саньми. У Вѣдни днесь, коли отсе пишу, вôдъ рана падае таки добрый снѣгъ. А треба знати, що вѣденьска весна кôлькома тыжнями раньша вôдъ Галицкои. Въ мартѣ якось вже заносило ся на гарне время, а теперь таки здоровымъ холодомъ продувае. На озимину се не добрый знакъ.

Де хлопы розумнѣйшѝ тамъ зберають ся на мітинґи, радять самѝ, якъ выбити ся зъ тои бѣды. Отъ на 7. цвѣтня скликали хлопы свôй мітинґъ до Перемышля, тамъ посолъ зъ того повѣту хлопъ Стефанъ Нowaковскій мавъ здавати справоздане зъ своеи посольскои дѣяльности. Нинѣшнѝ телеграми доносять, що мітинґъ вôдбувъ ся величаво и що нарôдъ высказавъ послови до рады державнои ґрафови Тишковскому (выбраный пôдкупствомъ, дреглями и ковбасами) свое недовѣріе.

Въ глухôмъ добромильскôмъ повѣтѣ склыкавъ бувъ хлопскій комітетъ, на 29. марта всенародный мітинґъ до села Ляцке. Але що порадишь? Мітинґъ заказали. Своимъ розумомъ розмѣркували, що стодола (де мало бути вѣче) могла-бы легко огнемъ займити ся а впрочѣмъ не знати: чи помѣстить всѣхъ людей. Отъ тобѣ, брате, розумъ такого старосты!? Якъ-бы всѣ люде такѝ розумнѝ вдали ся, то жаднѝ театры анѣ цирки не могли-бы по мѣстахъ вôдбувати ся, бо всюда є небезпеченьство вôдъ огню. Салѣ безпечнои вôдъ огню ще доси жаденъ архітектъ не збудувавъ, она мусѣла-бы хиба подобати на величезну вертгаймôвску касу зелѣзну, а касіерами тогды настановивъ-бы дотепный староста добромильскій — жандармôвъ! А также варто-бы вôдослати его на психіятричный вôддѣлъ до ученого вѣденьского професора Крафтъ-Еґинґа (хоробы душѣ и нервôвъ) нехай-бы пообмацювавъ пана старосту зъ Добромиля, бо вôнъ зачинае въ пророка забавляти ся. Вже напередъ знае и пророкуе: кôлько народу на вѣче зôйде ся. Пишуть зъ Франціи, що тамъ якась дѣвчина попадаючи въ гістеричный сонъ вѣщує будучность и що та будучность дуже страшною выходить. Докторы вже еи лѣчать зъ того, а може ще и пôдъ ключь дôстане ся. А щожь буде ворожбитови зъ вôльного королѣвского мѣста Добромиля?... Треба докторамъ швидко до него брати ся, бо потôмъ буде вже запôзно. Вылѣчити той „gr ssenwahn“ доконче треба-бы..

Въ Тернополи мавъ хлопскій мітинґъ вôдбути ся 29. марта. Коли староство заказало черезъ „Публичне безпеченьство и супокôй“, то не було иншои рады, якъ скликати вѣче на 1. апріля, за поименными запрошенями. Въ Австріи е таке право, що кождому горожанинови вôльно безъ нѣякого позволеня, або повѣдомленя скликати собѣ народу сила схоче, отъ такъ наче до себе въ гостину. Лишь декому се неясно, чи запрошуючій повиненъ всѣхъ особисто знати, чи нѣ. Въ законѣ се питане не рѣшене, люде инакше, а власть знову инакше се право поясняють. Нашому братови рѣчь ясна якъ сонце. Мы неразъ запрошуємо до своеи хаты, або въ нашôмъ имени иншѝ запрошують на весѣле, хрестины, похоронъ, свята чи яку тамъ иншу оказію и такихъ людей, що ихъ по-разъ першій въ житю бачимо. Нѣчо въ тôмъ дивного, бо-жь зъ ними хочемо познакомити ся. Инакше до суду вѣчного не знавъ-бы оденъ другого, бо скоро лишь два-три чоловѣки въ купѣ, де невзявъ ся поліцейскій и порозганявъ ихъ: „А, каже вôнъ, то сходити ся не вôльно, якъ оденъ другого вже передъ тымъ не знавъ!“

Але, прошу васъ, чи є така сила на свѣтѣ, щобы пояснила старостамъ и комісарамъ галицкимъ въ головѣ? Буде отъ такъ думавъ роздумавъ, а вкôнци дурницю выдумае и лишь непотрѣбно нарôдъ заворушуе и представляе народови власть не въ свѣтлѣ приятелѣвъ и опѣкунôвъ, а якъ дѣтвакôвъ, що мають силу въ рукахъ и рады собѣ зъ нею дати не могуть. Такъ и симъ разомъ. Зôйшло ся за запросинами народу зъ 200 людей; головно зъ по-

---

Бѣдна жѣнка стала голосити не своимъ голосомъ, ломити руки въ роспуцѣ, та старою головою до побôчницѣ товчи.

Гандзя припала до неи, та ледве еи успокоила, хотяй страшно стало вôдъ того сну. грудь заморозило та серце шарпало мовь клѣщами.

Гандзя жила вôдъ теперь у старои, хотяй Грицько не дуже то радъ бувъ зъ того:

— Чого тота приблуда тутъ хоче, воркотѣвъ Ґрицько кôлько разовъ переходивъ черезъ сѣни, хиба бы то я не потрафивъ самъ мамы зайти? — Гандзя пôзнала якимъ духомъ до неи дише Грицько, але годѣ. Прнобѣцяла Андрусеви не лишати его матери, то й не лишить, хочь бы еи якъ собаку палицею гонили.

И заходить ся коло неи, голубить, словъ добирае, усмѣхати змагае ся, хочь якъ еи то тяжко, абы еи лишь трохи звеселити.

IV.

Приѣхали рекруты до мѣста. Не однѝ они самѝ. Попозвозили ихъ зъ цѣлого округа. Ходять по улицяхъ, розглядають ся, зъ торбами, мѣшками та скриньками таскають ся. Та яка тутъ рôжнородность. Селяне, сурдутовцѣ, жиды, усе те разомъ помѣшало ся, усе те по одно сюды приѣхало: служити цѣсареви... Позганяли ихъ на подвôрє великои касарнѣ. Офицеры и рôжного степени жовнѣры, зъ звѣздками и безъ звѣздокъ звивають ся якъ на ярмарцѣ, читають, выкликують, ажь похрипли, дѣлять на компаніи и забирають до магазинôвъ по мундуръ и оружіє. Тутъ така сама метушня, крикъ, галасъ. Пороздавали кождому що належить ся. Берутъ новобранцѣ те добро въ руки та не знають, що зъ тымъ робити, якъ его на себе надягати. Порозбирали ся зъ свого. Кождый попращавъ ся зъ своєю одежиною ажь на три роки, коли не навѣки. Вяжуть въ клунки, хто сѣрачину, кафтанъ, а хто сурдутъ або халатъ. Старѝ жовнѣры пришивають до тыхъ клункôвъ карточку зъ бѣлого твердого полотна та пишуть на тôмъ нумера, назвиска. Та роблять се зъ ласки, бо властиво: пиши собѣ самъ, а не умѣешь, то заплати, за письмо всюды хлопъ мусить платити.

Теперъ попоставляли новобранцѣвъ чвѣрками. Кождый взявъ въ одну руку карабинъ и торнѣстру якъ кому лѣпше, а въ другу свою скринчину, чи мѣшокъ зъ хлѣбомъ, йдуть.

Капралѣ выкрикують, щобъ рôвно йти улицями. Та якъ тутъ рôвно йти, коли кождому спершу нескладно, ничебъ его въ ярмо убравъ. Та ще и нести тôлько, що Господи, ажь руки помлѣли.

Приходять въ касарню. Кождому дають бляшанку и кличуть до кухнѣ по менажу. Вже геть зъ полудня, а тутъ нѣчого було въ ротъ взяти... Стоять новобраньцѣ попôдъ стѣны та хлепчуть горячу зупу. Куды тамъ за ложкою шукати якъ своеи нема.

На цимрахъ показують кождому, де хто мае спати, де вѣшати торнѣстру, що класти на полицю, котрымъ бокомъ вѣшати карабѣнъ. Тутъ все мусить бути пôсля припису, одностайно.

Новобраньцѣ стоять однѝ за другими. Боять ся ступити, щобы якои бѣды не було. А шаржа росте якъ на дрôжджахъ, робить ся важною, выкрикае, та лае батька матѣрь, що ажь соромно слухати... Оденъ крикнувъ:

— Heraus по хлѣбъ!

Рекруты не знають, що оно значить, ажь треба имъ було сказати: выходѣть по хлѣбъ. Тутъ прочитали кождого и казали брати купку хлѣба, въ котрôй було пять бохонцѣвъ. Въ цѣлôй той сумѣшцѣ пôзнати заразъ Андруся. Мундурь на нѣмъ такъ вытягнувъ ся, мало не трѣсне, рукавы и нагавицѣ коротенькѝ видно, що не на него шитѝ. Вôнъ сѣвъ на свое лôжко и важко задумавъ ся. Клунокъ зложивъ пôдъ лôжкомъ. Ажь тутъ якъ не гукне на него якійсь капраль:

— Ты медведю, якъ сидишь? Такъ не вôльно, лôжко псуе ся... сѣдай на конець, коли хочешь сидѣти — маршь ферфлюхте багажь!

Андрусь оглядае ся, чого вôдъ него хотять, за що медведемъ прозывають:

— Тажь то лôжко мое, обзывае ся.

— Брешешь не твое, а цѣсарске гримае капраль, тай зъ кулакомъ суне до него, а диви якій фільозофъ, пащекувати бере ся...

— Та я не пащекую, але не знаю чого вôдъ мене хочете. Выжь менѣ самѝ показали, що тутъ буду спати то й сидѣти чейже можна.

— Галцъ мауль! верещить капраль, я тебе навчу „субернацію“ ты рекруцке ухо, и вже замахнувъ ся на Андруся зъ кулакомъ...

— Ruhig! крикнувъ хтось за плечима Андруся, що ажь шибы задзвенѣли и всѣ умовкли, навѣть той крикливый капраль. Андрусь оглянувъ ся. Заразъ на другôмъ лôжку бѣля него лежавъ якійсь молодый чоловѣкъ и державъ книжку въ руцѣ. Вôнъ зовсѣмъ не подобавъ на другихъ жовнѣрôвъ. Навѣть вылоги у него инчѝ, червонѝ, и ажь три звѣздки по обохъ бокахъ ковнѣра. На него перше Андрусь и не зважавъ. Вôнъ теперъ сѣвъ на постели.

— Що тутъ выкричаєте якъ въ коршмѣ?

Капраль стоить собѣ пôдъ боки взявъ ся и каже:

— То рекруты собачѝ. прошу пана фірера... а ты воле встань коли панъ фіръ говорить, каже вôдтакъ до Андруся, и штовхнувъ его кулакомъ пôдъ бороду...

Сей котрого фіромъ звали, скочивъ зъ постелѣ.

— Капраль Вовкъ! штелюнґъ! коли до васъ говорю, закричавъ, якъ смѣете рекрута бити? Я тутъ не вôдъ теперъ дивлю ся на вашъ абрихтунокъ — ей Вовкъ, не просѣть Бога, щобы я васъ до рапорту взявъ! Бôгме буде бѣда! То такъ учить ся людей? А вамъ добре було якъ васъ били? хиба вы не такій самый хлопъ якъ и вôнъ? Abtretten! Капраль выкрутивъ ся на пятѣ и пошовъ дальше. Андрусь стоявъ ажь ротъ отворивъ. Тутъ такій галасъ ажь голова крутить ся. Недавно скакавъ до него якійсь невеличкій чоловѣчокъ якъ оса и пôдъ бороду штовхнувъ, а сей, якъ крикнувъ на него, то не знавъ куды дѣти ся. Стоить Андрусь та дивить ся на того другого що зъ книжкою та червонымъ ковнѣромъ. На рукавахъ у него по одному паскови жовтому. Хто бы то собѣ затямивъ, що оно значить?... Сей чоловѣкъ приступае до Андруся, кладе руку на его плече и каже:

— Якъ васъ звуть?

— Андрусь.

— А ще якъ?

— Харко!

— Одже видите Харку. Лôжко мусить бути все рôвне якъ скринка. Якъ сядете на него зъ боку, то заразъ заломить ся, и вже не такъ. Треба сѣдати о тутъ на конци, тутъ суть желѣзнѝ кавалета, о! тое желѣзо называе ся: ка-ва-ле-та! не загне ся. А коли треба лягати спати, то знимае ся отъ ся подушка, то называе ся: ка-пу-стракъ, а сѣнникъ сей, то есть штро-закъ, обертае ся на другій бокъ! Отже жь памятайте собѣ тое: ка-ва-ле-та, ка-пу-стракъ, а тое: штро-закъ!

(Дальше буде).

вѣтôвъ Тернопольского и Збаражского. Прійшовъ комісаръ старостства Буковчикъ и давай ревідувати запрошеня. Показало ся, що одинъ зъ подписаныхъ не знавъ особисто всѣхъ запрошеныхъ, хочь инші подписаній знали. Для того заявивъ комісаръ, що не позволить вôдбувати нараду. Редакторъ „Голосу Громадского" панъ Вацъ Будзиновскій зô Львова на таку розумну бесѣду попросивъ делікатно тыхъ пановъ, въ котрыхъ не було запрошеня (се були: комісаръ, его писаръ и одинъ жандармъ), щобы забирали ся зъ салѣ, бо ихъ нѣхто не просивъ, самъ обнявши презідію роспочавъ нараду. На то комісаръ зъ жандармомъ арештували Будзиновского и лишь интервенціи посла Юліяна Романчука мають тй два паничѣ завдячити, що ихъ не перетрѣпали зôбраній хлопы на тôмъ мѣсци зъ вôдки ноги выростають, не згадуючи вже де що гôрше. Повели Будзиновского до старостства зъ ними послы Романчукъ и Останчукъ, а народъ... лавою и. собѣ повалывъ. Арештованый не хотѣвъ въ старостствѣ нѣчо вôдповѣдати. У насъ обовязаный кождый лишь въ судѣ на запытаня вôдповѣдати, а въ поліціи и въ старостствахъ може мовчати, лишь ображати або неприлично заховувати ся не вольно. Тому зъ старостства вôдставили Б-ского до суду въ Тернополи. Але вороги доконали свого и нарада не вôдбула ся. Въ вязницѣ Будзиновскій не хотѣвъ анѣ ѣду анѣ воду приймати, черезъ те приспѣшивъ слѣдство и росправу. Бо треба вамъ знати, що въ Галичинѣ нарочно зъ слѣдствомъ зволѣкають, а опôсля увôльняють безъ доказаня провины. Коли по трехъ дняхъ привели Будзиновского передъ судію, то — якъ газеты пишуть — вôнъ зôмлѣвъ зъ утомы. Засудили Будзиновского на мѣсяцъ арешту.

(Конецъ буде).

НОВИНКИ.

— Головна III. Конвенція „Союза" вôдбуде ся 2 юнія с. р. въ MT. CARMEL, PA.

— Проектоване выдавництво „Православного Вѣстника" въ Америцѣ мае въ короткôмъ часѣ здѣйснитись.

Зачуваемо, що на редактора того выдавництва мае прійти гр. кат. священникъ Димитрій Гебей, котрый теперь занимае мѣсце професора въ семинаріи въ Унгварѣ на Угорщинѣ. Той самъ о. Д. Гебей бувъ секретаромъ тов. св. Василія В. и сего року выдавъ „Календарь" для угорскихъ Русиновъ. Нотуемо сю вѣсть зъ резервою, бо не хоче ся намъ вѣрити, щобъ оденъ зъ передовыхъ людей на угорскôй Руси, хотѣвъ взяти ся за такъ подле ремесло, якъ агентура правительства россійского.

— Посвящене церкви въ Beaver Meadow, Pa. вôдбуде ся 30. мая с. р.

— Въ Ню Йорку порѣшили Русины купити дôмъ на церковь за 18.000 дол. при пятôй улици. Тымчасомъ вôдправляеть ся Богослужене въ костелѣ „Brigid Church" на рогу 8, улицѣ Ave. B.

— Наслѣдки церковнои анархіи въ рускôй церквѣ въ Америцѣ:

Тамтого року приѣхавъ до насъ о. Иванъ Заклиньскій, священникъ діецезіи станіславôвскои въ Галичинѣ. А приѣхавъ сей отецъ на власну руку безъ вѣдомости ординаріятôвъ. По довгôй блуканинѣ осѣвъ въ Rendham, Pa. и тамъ, якъ хвалить ся въ „Прав. Буковинѣ" навертае людей на православіе. Чижъ можливе-бъ се було при певнôй организаціи? Якъ дивить ся на ту справу Его Еміненція кардиналъ Сембратовичь? Щобъ не було такихъ, а еще гôршихъ случаѣвъ на будучность поручаемо горячо священникамъ, котрй незадовго зъѣдуть ся на Конвенцію „Соединенія" и „Союза", щобъ зрѣло занялись справою организаціи священьства и парохій нашихъ въ Америцѣ.

— Въ Брадокъ, Па. купили Русины церковь на улици George за $10.000.

— Шаха перского застрѣливъ якійсь загорѣлецъ религійный дня 1. мая. Нашь президентъ Cleveland выславъ всейчасъ кондоленцію родинѣ небôщика.

— Польско-американьскй газеты ногуютъ вѣсти, що кардиналъ Сембратовичь запросивъ кôлькохъ простыхъ вояковъ, котрй вôдбували службу коло его палаты, до себе на свячене. Ну, и щожь великого? Мôгъ запросити польску шляхетску голоту, чомужь-бы не мавъ бувъ запросити тыхъ, котрй своею грудію стерегли его палаты?

— Въ South Canaan въ Пенсильваніи вôдкрыли жилу покладôвъ срѣбла. Въ цѣлôй околици настала горячка въ пошукованю за срѣбломъ, бо кождый надѣе ся на своимъ грунтѣ скарбы знайти.

— Въ день коронаціи россійского царя, дня 27. с. м вôдбуде ся въ Ню Йорку велика парада. Епископъ Николай зъ Санъ Франціско и всѣ ереи и протоереи возьмуть въ тôмъ торжествѣ участь. Здае ся, що и редакторъ Ровнянекъ приѣде зъ Піттсбурга, если не поѣхавъ до Москвы.

— Телеграфують зъ Old town, Me. Особный потягъ пасажирскій зъ Halifax и канадійскôй колеи Pacific, котрый складавъ ся зъ вагону пакункового, вагону до спаня, для курячихъ и двохъ вагонôвъ особовыхъ, въ котрыхъ знаходило ся 150 европейскихъ иммиґрантôвъ, ѣдучихъ до Мінесоты, Дакоты и Вашінґтону, зôставъ такъ тяжко ушкодженый, що 3 особы зôстали забитй, а много небезпечно раненыхъ. Чи не було тамъ Русиновъ, котрй, якъ разъ въ той часъ мали туды ѣхати?

— Ученый електротехнікъ въ Ню Йорку Тесля есть зъ роду Сербъ, а не Русинъ, якъ то „Дѣло" зъ имени догадовалось.

— Дѣвчатами, котрй вступлять на землю американьску и якійсь часъ перебувають въ Cassel Garden въ Ню Йорку провадять жиды подлый торгъ, продаючи ихъ до дому роспусты. Остерѣгаемо нашй дѣвчата, передъ опѣкою жидôвскою.

— Зъ Галичины, зъ села Ропицѣ прійшло сими днями три дѣвчата и оденъ хлопець до Elmiry, N. Y. Дѣвчата достали заразъ роботу.

— Иванъ Тенеровичь, Лешко Терпаничь и Андрей Варянъ замешкали въ Elmira, N. Y. выбрали собѣ другй американьскй цаперы и зôстали тутешными обывателями. — Колижь и другй нашй Русины прійдуть вже разъ до розуму, и такъ само зроблять?

— Дня 25. цвѣтня вôдбули ся въ Derby, Conn. крестины у одного зъ нашихъ братôвъ Г. Дз. — Запрошеній гостѣ, а були крôмъ нашихъ людей и Поляки и Словаки та другй забавляли ся дуже красно. Головна заслуга въ тôмъ була нашого брата Ив. Горбаля, котрый кôлькома теплыми словами остерѣгъ нашихъ людей, щобы такъ забавляли ся, щобы рускому имени не зробили ганьбы. — Нашй люде послухали той мудрои рады и пôдъ проводомъ ч. И. Горбаля при спѣвѣ нашихъ чудесныхъ рускихъ народныхъ пѣсней, котрыхъ красоту подивлювали люде другихъ народностей, провели красно забаву до пôвночи и въ спокою розôйшлись. — Честь такимъ Русинамъ! Всѣ повиннй такъ поступати, а [illegible] люде будуть насъ шанувати.

— Въ Sheboygen, Wis. дня 29. цвѣтня около 10. год. вечеромъ обôрвала ся хмара. Домы положеній низше зôстали въ однôй хвилѣ залитй, а полисмены на лодяхъ зъ великимъ трудомъ могли уратовати людей. — Страты выносять кôлькадесять тысячь дол.

— Оставленый звѣръ въ людскôмъ тѣлѣ мордерця Голмесъ, котрый зъ зимною кровію замордувавъ 27 людей, якъ не бôльше, зôстане повѣшеный дня 7. мая въ Філядельфіи, Па. Всякй стараня его оборонцѣвъ, о увôльнене его вôдъ кары смерти не увзгляднено. — Минувшого мѣсяця Голмесъ принявъ католицизмъ, а за описане свого житя и тыхъ мордерствъ котрыхъ ся допустивъ, заплатила ему одна редакція 7.500 дол. Редакція той газеты заробила на тôмъ выше 20 тысячь дол.

Справы робôтничй.

— Въ Superior, Wis. застрайкували служницѣ. Они злучились въ товариство котре нынѣ числить вже до 1000 членôвъ и зажадали найменшои платнѣ мѣсячно 15 дол. и людского трактованя зô стороны вельможныхъ панѣ. Понеже панѣ безъ служницъ не хотять, або не можуть обôйти ся, то здае ся будуть змушенй на условія пристати.

— Olyphant, Pa. Робота иде ту слабо, однй роблять пôвъ часу, а другй и тôлько нѣ.

— Въ Філядельфіи на лініи колеѣ „Union Traccion Co." розпочавъ ся страйкъ зъ днемъ 1. мая вôдъ 4. год. рано. Народна Рада дала свое позволене на той страйкъ.

— Scranton, Pa. Въ декотрыхъ копальняхъ угля въ нашôй околицѣ, роблять досить добре, въ другихъ-же нема цѣлковито роботы. Платня есть дуже мала, однакъ и тымъ треба вдоволити ся, щобъ зъ голоду не вмерти. Въ скрентоньскихъ фабрикахъ роблять дуже слабо, а въ Iron & Coal Co., роблять лишень 2 до 3 дни на тыждень.

— Brooklyn, N. Y. Въ тутейшихъ цукровняхъ робота иде добре, стало и повный часъ. Въ боднярняхъ роблять звычайно 5 дней на тыждень.

— Hacket, Pa. У насъ робота иде добре, та и легко можь достати роботу. Робить ся повный часъ, а платять по 70 цен. вôдъ тоны.

— Bradock, Pa. Робота иде ту дуже добре, а передъ всѣмъ въ фабрикахъ въ Edgar Tomson, котрй працюють день та нôчь. Кобъ була лѣпша при тôмъ платня, можна-бы где-що гроша зложити.

— Shamokin, Pa. Робота ничь не поправила ся, роблять 2 до 3 дни въ тыждни и то по 8 годинъ. Множество народу чекае на роботу, котру тяжко достати.

— Bedburn, Pa. Робота иде ту добре, працюе ся неперестанно повный часъ.

— Elmira, N. Y. Робота иде ту добре въ всѣхъ фабрикахъ якй ту суть, однакъ роботу теперь тяжко достати, бо повно людей поприходило ту. И зъ нашихъ Русиновъ есть кôлькохъ безъ роботы.

Робота зъ весною починае ôти добре, а по-декуды на вѣть бракъ робôтника; — всюды поправляе ся, двигае ся, тôлько цѣна збôжа дуже упадае, а причины тому проявови годѣ знайти, однакъ мы думаемо, що се не злый знакъ, бо властителѣ великихъ складôвъ збôжа, що не выпродали зимою, теперь на-разъ повывозили свои засобы и кождый хоче ихъ збути. Для бѣдныхъ людей велика то помôчь, бо за безцѣнь зможуть хлѣба накупити.

Въ копальняхъ угля иде до лѣпшого. Робота змагае ся, а цѣна угля не знижаесь. Минувшого тыжня выкопали угля о одну тысячу тоновъ бôльше. Се есть добрый и певный знакъ, що въ майнахъ пôйде робота чимъ разъ лѣпше, ажь до осени.

Цѣна угля на мѣсци $2. до $2.30. — Крôмъ въ звѣсныхъ майнахъ, мають еще копати угля въ Вірджініи и въ въ Вестъ Вірджініи, де сего лѣта мають повстати великй и численнй брехи. Для того буде потрѣбно тамъ бôльшого числа робôтникôвъ.

Желѣзнй фабрики роблять добре.

Сего року будуть регуловати рѣку Yonghiegheny. При тôй роботѣ знайдуть тысячѣ робôтникôвъ роботу. Въ виду того сподѣють ся по-всюды пôдвысшеня платнѣ робôтникôвъ.

ДЕ-ЩО ЦѢКАВОГО.

— Въ старôмъ краю срахъ бѣда. Навѣть не дають втѣкати передъ нею опѣкуны зъ баґнетами.

— Въ Норвеґіи дѣвчина не може выйти скорше замужь, ажь переконають, що вмѣе добре варити, шити и плести.

— Въ Персіи пôзнати богача и мудрого по тôмъ, кôлько дѣтей мае.

— Бôльше якъ 500 тысячь телефонôвъ есть въ Сполученыхъ Станахъ.

— Мастки університетôвъ и колеґій въ Спол. Станахъ выносять $200,000,000.

— Астрольоґи говорять, що англійска королева умре въ Децембрѣ, але не знати, котрого року.

— Въ Конентикутъ вынайшли такій способъ, що и въ водѣ можна свѣтити.

— Въ Льондонѣ мае бути 99 тысячь жебракôвъ.

— На цѣлôмъ свѣтѣ мае бути 23 міліоновъ методистôвъ.

— Записуйтесь до „Союза"! — Читайте „Свободу"! — Чимъ скорше, бо житє коротке.

— Гора Араратъ, на котрôй упнививъ ся корабель Ноя, есть 14,320 стôпъ высока.

— Президентъ пôвнôчнои Америки достае рôчно пенсіи и на удержане „бѣлого дому" въ Вашінґтонѣ, лишь $125,000.

— Найбогатшимъ чоловѣкомъ въ Нѣмеччинѣ есть фабрикантъ арматъ Крупъ, въ Австріи спекулянтъ жидъ Ротшільдъ.

— Свѣтло Ринтґена нищить и бакцилѣ. Нимъ можна-бы вылѣчити сухоты, холеру, пропасницю и иншй хоробы. Незадовго побачимо, чи то правда.

— Одинъ шведскій инжинеръ вынайшовъ лодку, котра буде плисти не по водѣ, але въ воздусѣ.

Подяка.

Мы Рада церковна складаемо щиру подяку священникамъ и всѣмъ Братямъ американьскимъ Русинамъ, що не жаловали своеи оферы на нашу церковь и не вôдпустили безъ датку вôдъ себе нашого колектора Михаила Мороховича, котрый зôбравъ до теперь 142 долярôвъ и 97 цен.

Elmira, N. Y. 1. мая 1896.

Рада церковна:
Алексій Курыла
Петро Левакъ
Кузьма Молчанъ
Кузьма Варіянъ.

Скринка листова Редакціи и Администраціи.

Вп. п. Ос. Кокур. въ Пла. Галич. — Предплата ваша выстане до кôнця того року. Мы для старокраевыхъ пренумерантôвъ дасмо всякй можливи пôльги.

Василь Роздѣльскій въ Ватербуры, Конн. — Просить ся васъ, якъ и всѣхъ другихъ, щобы при змѣнѣ адресы подавали также мѣсцевôсть, на котрôй до теперь перебували.

СЕРЦЕ НЕ НАВЧИТИ.

О. Федьковича.

(Дальше).

IV.

Федора Гинцариха була собѣ богачка на все село, але не сидѣла вона въ селѣ. только у потоцѣ, у Рѣжи. Мала вона тамъ побитй хаты, та й мешкала собѣ, мовъ яка вельможна. А дочка въ неи, дочка! — чорноброва, кароока, а на личку, мовь полонинска рожа молоденька.. Стара бувало дуе на неи, якъ на дорогій камѣнь; де коралѣ красній, де уставки мудрй, де кнптарь упнсаный, де поясъ славный — Олена все достала. Стара убере ѣѣ бувало якъ лялЬку, тай посадить пôдъ образы коло вôконця: „Тутъ тобѣ донечко", каже, сидѣти, а не коло печи вепитать ся; личенько згорить".

Але полювали разъ надъ Рѣжею два легинѣ: Иванъ и Василь. „Е що!" каже Василь до Ивана; „годѣ! ходѣмъ домôвъ; щось менѣ сегодня не йде пôдъ крѣсъ".

„Ходѣмъ!" каже Иванъ, та й пôшли. Але не учинили ся вони ще въ потоцѣ, ажь тутъ здоймивъ ся вѣтерь, звѣявъ хмарку до хмарки, та й нѣ зъ сего нѣ зъ того ставъ дощикъ роспти. А нашй стрѣлцѣ навѣть безъ сердакôвъ.

„Що робити-мемо?" пытае Василь.

„Хиба повернѣмъ до Гинцарихи, та пересидимо, заки дощикъ перейде", каже Иванъ.

Повернули. Стара перейняла ихъ любенько, бо зъ роду щира була, а часомъ то любила и забавити ся. Нашй легинѣ не були вôдъ того.

Але тутъ инше стало ся. Олена, скоро побачила Василя, то ажь увяла, якъ та квѣточка на сонци, а Иванъ, узрѣвши Олену, ажь упрѣвавъ. Отъ таке то тутки подѣяло ся, тай то за одну минуточку.

Дощикъ попôйшовъ трошки та й ставъ. Небо знову чисте стало, якъ зеркало, горы дышуть усѣма запахами, — красно, любо, мило.

Парубки попрощали ся, пôшли, а удова ихъ выпровадила ажь за ворота. „А що", пытае жартикомъ, — „котрый зъ васъ шле старосты?" Легинѣ усмѣхнули ся, подякували старой, та й пôшли мовчки Рѣжею. Сказали собѣ добра-нôчь та й розôйшли ся. Се дѣяло ся въ Суботу.

V.

Въ Недѣлю стрѣляли ся нашй парубки, а въ Понедѣлокъ, знаете, бувъ у Гинцарихи молодшій братъ Василѣвъ, та й давъ Оленѣ знати, щобы вона на него надѣѣ не мала. „Мы", каже, „зъ Иваномъ мѣряли сь: я програвъ, а ты будешь Иванова. Але не забувай ты про того Василя, — ты его ще колись побачишь, а симъ часомъ бувай здорова!"

Посланець лишень сказавъ свое та й пôшовъ, а Олена въ плачь, у голосъ: „Охъ Васильку мôй! охъ Василечку мôй! охъ Васылеченьку мôй!"

„Годѣ, годѣ, любко моя!" каже стара, а сама такъ и журить ся! „Годѣ, донечко моя; бо головка болѣти-ме, та ще на личку менѣ змарнѣешь, — годѣ щебетюшечко моя!"

„На що менѣ красы, на що менѣ личка мого румяного, коли Василечка нема? Охъ, вайло! вайло!"

„Бѣдо моя бо зъ тобою, дѣвко!" стала стара нарештѣ сердити ся; — або Иванъ може не красчій вôдъ Василя, або може не однакй богатырѣ?"

„Та що менѣ зъ того усего, коли не любый!"

Отъ такъ сумовала Олена цѣлый тыждень, навѣть и до церкви въ Недѣлю не йшла, але вымкнула въ городѣ стебелце васильку, сѣла собѣ пôдъ калину та й въ одно плакала та тулила-пригортала зѣлле до свого горячого серденька.

Пôдъ полудне летить служниця, що за ворôтьми стояла, що духу въ хату: — „Газдыне", каже, „до насъ старосты йдуть!"

Стара шурхнула зъ постелѣ въ клѣть, щобы хоть перебрати ся, бо зъ журы за дочкою навѣть не перебрала ся сегодня, — а сама вже така рада, Господи! „Що-жь?" гадае собѣ: „вôддамъ мою одиначку за хорошого парубка, то й минеть ся еи туга". Пôшла въ хату. Старосты привитали ся, поцѣлували ѣѣ въ руку. „А радй гостямъ, панѣ маточко?"

„Добрымъ людямъ хто-жь не радъ бы?" каже стара. — „А яка щаслива година васъ принесла?" а сама сѣла собѣ въ образы.

„Принѣсъ насъ, панѣматочко, сивый кôнь до васъ на поклôнъ.

Вôдъ князя молодого
До двора золотого".

А самй уклонились тричи. Стара заразъ пристала, доньки навѣть не пытаючи. Хотѣла-не-хотѣла бѣдна Олена, подавала у вечеръ рушники, а въ зимѣ вôдограло ся й весѣлля.

Руска бучерня

Russian Meat Market

OLYPHANT, PA.

КУЗЬМЫ СВАЛЫ.

Свѣже, добре, тане мясо всякого рода. Розвозить въ часъ и пунктуально.

Якъ хто вже прозрѣвъ, якъ хто хоче назвати ся чоловѣкомъ, най покине вже разъ жидôвъ, а най удасть ся до нашого честного чоловѣка

Кузьмы Свалы

въ ОЛИФАНТѢ.

O. MURDZA & BRO'S.

О. МУРДЗА и БРАТЪ.

46. Second st.

MT. CARMEL, PA.

Тôлько оденъ рускій шторъ на цѣле мѣсто. Всякй товары найлѣпшого сорта. Услуга точна. Конѣ, якъ каты.

Купуйте люде у свого, вже часъ покинути жидовъ.

Dr. JOHN SZLUPAS,

Office: 421 Penn Ave

Telephone: 1613.

SCRANTON, PA.

АПТИКА СЛОВЕНСКА.

Лѣчить всякй хоробы въ короткôмъ часѣ и успѣшно.

Поручаемо сего доброго лѣкаря нашимъ братимъ Русинамъ.

— Припоручаемъ Американьскимъ Русинамъ выдавництво „Бібліотеки для рускои молодѣжи, котре выходить въ Коломыи (въ Галичинѣ) пôдъ редакціею Юліяна Насальского. На рôкъ одного тôлько доляра, а выйде за рôкъ 4 велики и грубй книжочки. Хто хоче мати тй книжочки, а цѣкавй они, най напише до Редакціи „Свободы".

LIACHOWICZ & FEINBERG

(Ляховичъ и Файнбергъ)

425 Shamokin st.

ШАМОКИНЪ, ПА.

Польско-литевскй зегармістры и ювілеры.

Всяки направы зегарковъ выконують точно, таньо и въ короткомъ часѣ и за направу гварантуе. — Мае на складѣ великій выбôръ зигаркôвъ золотыхъ и срѣбныхъ по дешевой цѣнѣ, и за доброту кождого зигарка гварантуе.

Обручки слюбни, якъ хто купуе дôстае въ подарунку гарный будзѣкъ.

Стѣннй зегары дають на выплатъ.

АНДРЕЙ ГАРАКСИМЪ

(Andro Haraksym)

333 Market St.

Mt. Carmel, Pa.

— Рускій швецъ. —

Всякй новй роботы и направки выконуе дуже порядно.

PETRO SERAFIN

Петро Серафинъ

424 Shamokin St.

Рускій готель.

Мае пиво, віску и всяки другй здоровй напитки. Готель чистенькій, услуга порядна, честна и солідна.

Вже часъ покинути чужихъ, а себе самыхъ пôдпомагати

РУСКІЙ КОМ. ШТОРЪ

727 Commerce st.

ШАМОКИНЪ, ПА.

Менажеры:

Михаилъ Лабовскій

Михаилъ Колодѣй

Всяки товары найлѣпшого сорта, дуже тунй

Родимцѣ! не спомагайте жидôвъ, але своихъ братôвъ!

РУСКА ТОРГОВЛЯ

(Greek Store Company)

415 Shamokin St,

въ ШАМОКІНЪ ПА.

Поручае мѣсцевымъ Русинамъ и на околицю свôй богатый складъ всякого рода виктуалôвъ и майнерскихъ знарядôвъ.

Е тутъ мясо
И лопата,
Суть и скирнѣ
И гербата,
Перецъ, гвозды й кобасы,
Мука, крохмаль, солонина
Мыски, горшки всѣ овочи
Зеленина й сушенина.
Е чернушка,
Е петрушка.

Іоанъ Захаріяшь

(JOHN ZACHARIASZ)

Freeland, Pa.

Выготовляе всякй рѣзбярскй церковнй роботы. якъ иконостасы, олтарѣ обохъ обрядôвъ и другй рѣчи. За солідну роботу ручать священники и рады церковнй, для котрыхъ церковь вôнъ роботы выготовлявъ.

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.

TROMETTERS'

(Тромейтеръ)

Cor. Rock & Sunbury str.

SHAMOKIN, PA.

напротивъ National Bank.

Снѣданя, Обѣды, Вечери.

Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженй на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга пильна и солідна.

Особнй покоѣ для родинъ. — Найлучшй вина, пива, лікеры, віски и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

Препоручае ся всѣмъ сю реставрацію, а передовсѣмъ приѣзднымъ.

Пишучій сей адвертайсментъ ручить за Тромейтера.

M. ROTHSCHILD,

642 E. Sunbury St.

ШАМОКИНЪ, ПА.

Великій складъ всякого рода убрань. для старшихъ и для дѣтей. Капелюхи, шапки и всякй другй рѣчи того рода въ найлѣпшôмъ ґатунку, въ низькихъ цѣнахъ.

JOSEPH WALLISCH

JOHN AMBICKI

(Йосифъ Валѣшь)

(Иванъ Амбицкій)

212 Lincoln St.

SHAMOKIN, PA.

Спôлка найлѣпшихъ, найсолідпѣйшихъ и найтаньшихъ кравцѣвъ на цѣле мѣсто.

Роблять дуже ладно убраня нови, на весѣля, недѣлѣ, свята и на будни дни. Хто разъ у нихъ купить убране, певно нѣколи до другого кравця не зайде, бо такъ полюбить ихъ роботу, що и другому ще порадить зайти до нихъ.

Мають на складѣ готови убраня, кошулѣ, и други розличнѣ рѣчи.

Спробуйте краяне, а не пожалуете.

Весна зближае ся! Спѣшѣть всѣ по весняни убраня до:

JOS. WOLF,

ШАМОКИНЪ, ПА.

У Jos. Wolfa найлѣпший убраня.

У Jos. Wolfa найтуньшй убраня.

У Jos. Wolfa убрати ся можна якъ правдивый американьскій джентельменъ.

Убраня найрозличнѣйшого доброго ґатунку и найновѣйшего крою, завсѣгды суть на складѣ до выбору.

Оверковты въ цѣнѣ отъ $2.50 до $15.00

Цѣле вовняне убране для мужчинъ можна достати въ цѣнѣ почавши отъ $7.00 и выжше.

Великій складъ капелюховъ, шапокъ, сорочокъ и другихъ потрѣбныхъ рѣчей до убраня ся.

Іос. Волфъ

на Shamokin St. N-ro 703.

Dr. F. J. MEEK,

Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ

Cor. Shamokin & Chesnut st.

Одинокій лѣкарь, славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчить всякй хоробы совѣстно и въ короткôмъ часѣ. Особливо незрôвнаный лѣкарь въ справахъ положничихъ.. Говорить по англійски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.

НАЙСТАРША, НАЙЛУЧША, НАЙСЛАВНѢЙША

АПТИКА

есть безперечно

T. R. CLARKSON & CO.

Cor. Shamokin & Sunbury st.

SHAMOKIN, PA.

Всѣ докторы мѣжь котрыми и Д-ръ Миколайчикъ шлють свои рецепты и поручають всѣмъ тую аптику, де всѣ лѣки приготовляють ся совѣстно.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ШТОРЪ

въ

ОЛИФАНТѢ ПА

Пôдъ зарядомъ

ГЕОРГІЯ ХИЛЯКА

Звѣстного руского патріоты. Есть се найлучше заосмотреный зô всѣхъ шторôвъ во всѣ потрѣбнй товары и всякого рода по якъ найтаньшôй цѣнѣ.

Кождый тамошный Русинъ уважаючи себе правдивымъ и щирымъ патріотомъ, най спѣшить до свого руского штору. Особенно нашй ґаздынѣ най йдуть громадно!

На що Юськôвъ, Шмулѣвъ помагати? Идѣть до свого.

W. H. LEWIS,

11. Sunbury St.

BRANCH STORE.

SHAMOKIN, PA.

Складъ всякихъ музичныхъ инструментôвъ, якъ трубы, гармонии, пяніна, скрипки, басы и другй краснй инструменты. Цѣны не высокй, а инструменты дуже добрй, спроваджованй зъ найлѣпшихъ фабрикъ. Якъбы хто хтѣвъ повеселити ся въ недѣлю и свята, най зайде тамъ, а купить собѣ таньо красный, музичный инструментъ.

Гавріилъ Малнякъ

Гуртовный складъ

(Wholsale)

20 Market st.

SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки (whiskey) и лѣкеры найлѣпшого ґатунку

Братя! замовляйте у свого!

Алексей Галабурда

(ALEK HALABURDA)

Рускій одинокій готель,

(недалеко лігайского діпа)

въ

MT. CARMEL, PA.

Готель чистенькій зô всякими выгодами. Пиво, віска, темперъ и другй напитки все свѣжи и найлѣпшого ґатунку. Услуга чемна. Склянки великй и малй пôсля вподобы. А все незвычайно тано. Всякй перекуски, якъ также обѣды и вечерѣ можна дôстати.

Спробуйте тôлько, а певно де инде не зайдете.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНÔВЪ.

Випайние также керичи на похороны, хрестины и весѣля по дуже низкихъ цѣнахъ.

300

PEARL and MULBERRY st,

SHAMOKIN PA.

Удавайте ся въ потребѣ до него.

LAUER BREWING CO.

въ READING, PA

Пиво одного зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Pennsylvenii „LAUER BREWING CO." есть вôльне вôдъ всякихъ примѣшокъ, и для того есть найздоровшимъ. Завсѣгда одной и той самой доброты и пріемного смаку и есть споряджане пôдъ зарядомъ одного зъ найздôбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварôвъ.

Выробляе въ найлѣпшôмъ ґатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.

Сальонѣсты и приватнй родины повинни замавляти пиво лишень въ броварѣ:

LAUER BREWING CO.

READING, PA.

Хто хоче справити яку оффру до своя церкви

нехай ся зверне до найсолѣднѣйшого и найлѣпшого

Руского товариства для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ въ Самборѣ.

ТОВАРИСТВО СЕ МАЕ У СЕБЕ НА СКЛАДѢ:

наплечники, стихари, поясы, обрусы, плитоны, фелоны, епитрахилѣ, образы, плащаницѣ, чаши, лѣхтари, хресты, хоругвы, книги церковнй и взагалѣ всякй рѣчи потрѣбнй до ужитку церковного.

ЯКЪ НАЙДЕШЕВШИ ЦѢНЫ.

При замовленяхъ на бôльше якъ 100 злр. а. в. вôдповѣдный опустъ (рабатъ).

Всѣ рѣчи выкôнченй стисло пôсля приписôвъ гр. кат. обряду. Товаръ приходить на мѣсце призначеня найдальше за мѣсяць вôдъ часу замовленя.

Товаръ высылаесь лишь за попереднымъ присланемъ належитости, або за послѣплатою (C. O. D.).

Адресуйте такъ:

„Товариство для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ" въ Самборѣ,

AUSTRIA, GALICIA.

9 W. CENTER ST.

SHENANDOAH PA

ФАБРИКАНТЪ

Прапоровъ (фанъ

Хоруговъ, Вôдзнакъ

Паобвъ, Шапокъ для Братствъ

Фаны для парады зъ найлѣпшого єдвабу; чотыри и повъ черезъ шѣсть и повъ стопъ зô всѣма приборами $25, и 26.75

Прапоры бôльши зъ найлѣпшои матеріи по $32.00 $35.00 $45.00 и $50.00

Пишѣть по цѣнники и по пробу до:

R. H. MORGAN

9 W. Centre St.,

SHENANDOAH, Pa.

Молись, трудись, учись, до СОЮЗА запишись, до читальнѣ ходи, Бога въ сердцю май, ближнього люби, церковь посѣщай, Свободу читай, Русь святу люби, доброму научай ся, грошей не марнуй, въ процеса не вдавай ся. Въ льотерію не грайте, тôлько грошь щадѣть. Братя! намъ треба „Народного Дому", ану скипьтесь по центови. Се не забувайте! . . . . Буде зъ вачъ.